

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเคมีภัณฑ์ ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อสำหรับ โรงงานแปรรูปอาหาร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ขอบเขตของเนื้อหา ขอบเขตของประชากร ขนาด ตัวอย่าง และวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง ข้อมูล และแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา ดังรายละเอียด ดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเคมีภัณฑ์ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อสำหรับ โรงงานแปรรูปอาหาร โดยมุ่งศึกษาถึง ปัจจัยภายนอก อันประกอบไปด้วยส่วนประสมการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และ การส่งเสริมการตลาด (Promotion) ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจซื้อเคมีภัณฑ์ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อสำหรับ โรงงานแปรรูปอาหาร โดยปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ในการศึกษานี้แบ่งออก 2 ด้านด้วยกันคือ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดของ พนักงานขายและกระบวนการขาย และ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดของสื่อและเครื่องมืออื่นๆ

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อของ โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารในประเทศไทย ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายผลิต ผู้จัดการฝ่ายควบคุมคุณภาพ หรือ ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ จำนวนทั้งหมด 9,439 โรงงาน (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2544)

ตารางที่ 1 แสดงประเภทและจำนวนของโรงงานแปรรูปอาหาร

ประเภทอุตสาหกรรมอาหาร	จำนวน (โรงงาน)
เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์	590
นมและผลิตภัณฑ์นม	97
ผลิตภัณฑ์ประมง	480
น้ำมันจากพืชและสัตว์	229
ผลไม้ ผัก และผลิตภัณฑ์	483
ธัญพืชและผลิตภัณฑ์	2,877
แป้ง และอุตสาหกรรมการ โมลี ธัญพืช	1,393
น้ำเชื่อมและน้ำตาลทราย	125
ชา, กาแฟ, โกโก้, ช็อกโกแลต, ลูกอมและขนมหวาน	509
เครื่องเทศและเครื่องปรุงรส	411
น้ำแข็ง	1,310
อาหารสัตว์	602
เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	61
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	272
รวม	9,439

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาจากโรงงานแปรรูปอาหารเฉพาะ โรงงานแปรรูปอาหารสำหรับการบริโภคทั่วประเทศ โดยยกเว้นโรงงานแปรรูปอาหารประเภทน้ำแข็ง ซึ่งไม่มีการใช้เคมีภัณฑ์ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ และโรงงานแปรรูปอาหารสำหรับสัตว์ เนื่องจากโรงงานทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นโรงงานแปรรูปอาหารสำหรับคน ดังนั้น จำนวนประชากรในการศึกษานี้ จึงมีทั้งสิ้น 7,527 โรงงาน นำมากำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธีคำนวณจากสูตร Yamane (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ : 193 - 194 อ้างอิงจาก Yamane, 1979) ที่ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และให้ความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 10

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$= \frac{7,527}{1+7,527 \times (0.10)^2}$$

$$n = 98.68$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

จากขนาดตัวอย่างที่ได้ 98.68 ตัวอย่าง จึงปรับขนาดตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรกลุ่มเป้าหมายขั้นต่ำเท่ากับ 100 ตัวอย่าง โดยได้แบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมจดหมายชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงโรงงานแปรรูปอาหารทั่วประเทศ จำนวน 220 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 111 ชุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงประเภทโรงงานแปรรูปอาหาร จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและที่ได้รับการตอบกลับ

ประเภทอุตสาหกรรมอาหาร	จำนวน (โรงงาน)	แบบสอบถามที่ส่ง	แบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับ
เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์	590	16	12
นมและผลิตภัณฑ์นม	97	6	4
ผลิตภัณฑ์ประมง	480	10	6
น้ำมันจากพืชและสัตว์	229	10	3
ผลไม้ ผัก และผลิตภัณฑ์	483	12	8
ธัญพืชและผลิตภัณฑ์	2,877	60	35
แป้ง และอุตสาหกรรมการโมลตี ธัญพืช	1,393	39	17
น้ำเชื่อมและน้ำตาลทราย	125	10	4
ชา, กาแฟ, โกโก้, ช็อกโกแลต, ลูกอมและขนมหวาน	509	15	6
เครื่องเทศและเครื่องปรุงรส	411	11	5
เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	61	12	5
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	272	19	6
รวม	8,129	220	111

วิธีการศึกษา

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ใช้งาน, เจ้าหน้าที่ด้านสุขภาพ, ผู้จัดการฝ่ายผลิต, ผู้จัดการฝ่ายควบคุมคุณภาพ หรือผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อในโรงงานอุตสาหกรรมอาหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจซื้อเคมีภัณฑ์ล้างทำความสะอาดและฆ่าเชื้อในโรงงานแปรรูปอาหาร จำนวน 100 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ ฐานข้อมูลงานวิจัย เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ คือ แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงงานแปรรูปอาหาร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเคมีภัณฑ์ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อที่ถูกต้อง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเคมีภัณฑ์ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อสอบถามโดยใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการตัดสินใจซื้อเคมีภัณฑ์ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด ผู้ศึกษานำมาประมวลผลโดยนำเสนอในรูปของตาราง ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

สำหรับลักษณะของแบบสอบถาม มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับตามความสำคัญ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยแต่ละระดับมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความสำคัญ	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

สำหรับการแปลความหมายค่าของคะแนนเฉลี่ย ซึ่งจะมีค่าอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00	จัดอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	จัดอยู่ในระดับสำคัญมาก
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	จัดอยู่ในระดับสำคัญปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	จัดอยู่ในระดับสำคัญน้อย
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	จัดอยู่ในระดับสำคัญน้อยที่สุด

ระยะเวลาในการศึกษา
 การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน มกราคม 2551 ถึง เดือนมิถุนายน 2551

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved